

Лекція: Рівні та функції менеджменту. Рівні менеджменту.

1. Функції менеджменту.
2. Розподіл управлінської праці за горизонтальним характером.
3. Технічний, адміністративний та інституційний рівень.

Михайлов С.І. Менеджмент с. 92-95, с. 126-128, с. 153-164, Дуркач М. І. Менеджмент і маркетинг с. 10-30.

Функції управління посідають ключове місце серед основних категорій управління.

Функція менеджменту – це вид управлінської діяльності, що забезпечує формування способів управлінського впливу.

Функція – вид управлінської діяльності. Функції необхідні для забезпечення цілеспрямованого впливу на об'єкти управління. **Об'єктами** управління можуть бути кадри, ресурси, технологія, маркетинг, охорона праці тощо. Функції управління: розподіляються на всі підрозділи системи; відповідають на запитання, що треба робити, щоб досягти поставлених цілей.

Функції управління визначають зміст діяльності апарату управління і є основою формування структури управління підприємства. Останні, у свою чергу, можуть впливати на функціональні характеристики системи.

Процес управління фірмою реалізується керівниками і структурними підрозділами через виконання відповідних функцій.

Виділяють **загальні (універсальні) та спеціальні (конкретні) функції**.

До загальних функцій управління відносять: планування, організацію, контроль (облік, аналіз, оцінку), координацію, регулювання, мотивацію, прийняття рішень. Ці функції мають циклічний характер і діють відповідно до терміну управління (стратегічного, поточного, оперативного).

Функція планування – це визначення цілей організації і розроблення заходів щодо їх досягнення. В американському менеджменті виділяють два види планування: стратегічне планування; планування реалізації стратегії. Розроблення і реалізація стратегій забезпечують чітку координацію зусиль керівництва для досягнення поставлених цілей.

Функція організації – це процес створення структури підприємства, яка дає можливість людям ефективно працювати разом для досягнення спільної мети; координація зусиль персоналу для забезпечення максимальної продуктивності; процес удосконалення системи управління.

Функція контролю – це спостереження за змінами в системі управління. Мета контролю – спрямувати організацію по обраному шляху.

Функція обліку – реалізується для одержання необхідної інформації про стан виробничої, комерційної, фінансової та ін. діяльності.

Функція аналізу і оцінки – це комплексне вивчення показників діяльності підприємства на основі аналітичних і економіко-математичних методів для її об'єктивної оцінки, знаходження вузьких місць і напрямків удосконалення організації менеджменту.

Функція координації – спрямована на узгодження діяльності усіх підрозділів для досягнення спільної мети.

Функція регулювання забезпечує виконання поточних заходів, пов'язаних із ліквідацією відхилень системи від плану (нормативів, стандартів) на етапі оперативного управління.

Функція мотивації – спрямована на спонукання персоналу до ефективної праці для досягнення цілей організації. Для цього вивчаються потреби персоналу, розробляється відповідна система винагород, заробітної плати, спеціальних пільг тощо.

Функція прийняття рішень – вибір, який повинен зробити керівник у конкретній ситуації. Вироблення і прийняття рішень – творчий процес у діяльності керівників (менеджерів) будь-якого рівня. Через управлінські рішення реалізуються всі перелічені вище функції управління.

Об'єктивність процесів управління вимагає поділу управлінської праці. При цьому слід виділити **горизонтальний** поділ праці – це сукупність певних видів діяльності одного рівня (призначення конкретних менеджерів для керівництва підрозділами) і **вертикальний** поділ праці – передбачає їх координацію вищим рівнем управління (координація управлінської роботи).

Графічне зображення рівнів управління

<i>Рівень</i>	<i>Посада</i>	<i>Основні функції</i>
Вищий рівень (інституційний)	Топ-менеджери: керівники організації, їх заступники	Відповідають за прийняття найважливіших для організації стратегічних рішень
Середній рівень (управлінський)	Мілд-менеджери: керівники структурних підрозділів (зав. відділенням, начальник цеху)	Координують та контролюють роботу керівників нижчої ланки, готують для них завдання та приймають відповідні рішення. В основному їх робота спеціалізується за певними напрямками чи функціями. Відповідають за виконання стратегічних і тактичних завдань
Нижчий рівень (технічний)	Ловер-менеджери: молодші (операційні) керівники (майстер, старший продавець)	Відповідають за виконання виробничих завдань та оперативних задач за безпосереднє використання певних ресурсів

Керівників організацій поділяють на керівників вищого, середнього та нижчого рівня управління.

